

Vasemmistoliiton alue- ja kuntavaaliohjelma selkokielellä

Tässä ohjelmassa kerrotaan,
mitä tavoitteita vasemmistoliitolla on alue- ja kuntavaaleissa.
Vaaleissa valitaan päättäjät eli valtuutetut
aluevaltuustoon ja kunnanvaltuustoon.
Vaalit järjestetään 13. huhtikuuta 2025.

Aluevaltuutetut ja kunnanvaltuutetut
päättävät monista tärkeistä asioista.
Valtuutetut päättävät esimerkiksi,
missä päiväkodit sijaitsevat,
kuinka paljon oppilaita yhdellä koululuokalla saa olla
ja kuinka ikäihmisten hyvinvointia tuetaan.

Lue alta, millaisia tavoitteita vasemmistoliitolla on vaaleissa.

Tavoitteemme kuntavaaleissa

Tavoitteet, jotka liittyvät koulutukseen

Kaikilla on oikeus koulutukseen.
Jokaisella lapsella on oikeus saada
laadukasta varhaiskasvatusta.
Päiväkodeissa täytyy olla tarpeeksi työntekijöitä.
Päiväkoteja ei saa lakkauttaa vain siksi,
että säästettäisiin rahaa.

Koululaisten täytyy saada tukea oppimiseen.
On tärkeää, että yhdessä luokassa ei ole liian paljon oppilaita.
Tavoitteemme on myös,
että koululaiset saavat jatkossa koulussa
ilmaisen aamupalan ja välipalan.

Toisen asteen koulutus on tällä hetkellä ilmainen.
Oppikirjat ja muut tarvikkeet eivät siis maksa nuorille mitään
lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa.
Näin täytyy olla myös jatkossa.
Opiskelijoiden täytyy myös saada tarpeeksi lähiopetusta
eli opetusta, joka tapahtuu koulun tiloissa.
Lukioita ja ammatillisia oppilaitoksia ei saa lakkauttaa siksi,
että halutaan säästää rahaa.

Kansalaisopistojen toimintaa täytyy tukea.
Opistojen kurssimaksut eivät saa nousta liian suuriksi.

Tavoitteet, jotka liittyvät kulttuuriin, nuorisotyöhön ja alueiden elinvoimaan

Kuntien täytyy tukea taidetta, kulttuuria ja kirjastoja.

Nuorisotyössä täytyy panostaa erityisesti niihin nuoriin,
jotka ovat vaarassa syrjäytyä.

Nuorisovaltuustot täytyy ottaa
entistä tiiviimmin mukaan tekemään päätöksiä.

Joukkoliikennettä eli esimerkiksi bussi- ja junaliikennettä
täytyy tukea ja kehittää.

Palveluiden täytyy olla lähellä ihmisiä.

Nämä asiat auttavat siinä,
että kunnat ja kaupungit pysyvät elinvoimaisina.

Tavoitteet, jotka liittyvät asumiseen ja ympäristöön

Kaupungit ja kunnat täytyy suunnitella niin,
että rakentaminen ei vahingoita ympäristöä.

Rakentamisen täytyy myös vastata asukkaiden tarpeisiin.
Kaikilla alueilla täytyy olla omistus- ja vuokra-asuntoja,
jotka ovat tarpeeksi halpoja.

Kaikilla ihmisillä täytyy olla koti.

Asunnottomia ihmisiä täytyy tukea asunnon saamisessa.

Kaikkien kuntien täytyy pyrkiä siihen,
että ne ovat hiilineutraaleja vuoteen 2035 mennessä.

Kun kunta on hiilineutraali,
sen toiminta ei nopeuta ilmastonmuutosta.

Kunnat voivat hidastaa ilmastonmuutosta esimerkiksi niin,
että ne tarjoavat enemmän kasvisruokaa
eri paikoissa ja tapahtumissa.

Ilmastonmuutosta hidastaa myös se,
että ruokaa heitetään pois vähemmän.

Tavoitteet, jotka liittyvät työhön ja työllisyyteen

Kuntien täytyy tehdä yhteistyötä
työllisyyspalveluiden ja koulutusten järjestäjien kanssa.

Ihmisten on helpompi saada töitä,
kun he ovat saaneet koulutusta.

Kun kunta kilpailuttaa palveluita ja hankintoja, paikallisilla yrityksillä pitää olla mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin ja pärjätä niissä.

Tavoitteemme aluevaaleissa

Hyvinvointialueet järjestävät sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut. Palveluiden täytyy olla laadukkaita ja ihmisten täytyy saada palveluita helposti. On tärkeää, että hyvinvointialueiden työntekijät voivat hyvin työssään.

Hyvinvointialueilla on paljon taloudellisia vaikeuksia. Siksi hyvinvointialueiden täytyy saada kerätä veroja asukkailta. Jos hyvinvointialueet saavat oikeuden kerätä veroja, ne voivat vähentää maksuja, joita asukkaat maksavat terveyspalveluista.

Tavoitteet, jotka liittyvät terveyspalveluihin

Ihmisen täytyy päästä lääkäriin tai hoitajalle viikon sisällä siitä, kun hän ottaa yhteyttä terveyskeskukseen. Terveyskeskuksen palveluiden täytyy olla ilmaisia. Kun terveyskeskuksilla on riittävästi työntekijöitä ja rahaa, ihmiset pääsevät ajoissa hoitoon. Ihmisen täytyy päästä helposti myös päivystykseen, jos hänellä on jokin erittäin kiireellinen terveysongelma.

Myös mielenterveyttä täytyy tukea. Tarvitaan lisää palveluita, joista ihminen saa apua mielenterveysongelmiin nopeasti ja ilman lääkärin lähetettä. Kouluissa täytyy olla tarpeeksi mielenterveyden ammattilaisia eli esimerkiksi koulupsykologeja. Myös sosiaali- ja terveyskeskuksissa eli sote-keskuksissa täytyy olla tarpeeksi mielenterveyden ammattilaisia töissä.

Tavoitteet, jotka liittyvät sosiaalityöhön, perheisiin ja lastensuojeluun

Sote-keskusten täytyy tarjota sosiaalityön palveluita, jotta vaikeassa tilanteessa olevat ihmiset saavat nopeasti apua.

Kaikkien lähisuhdeväkivallan uhrien täytyy saada apua. Lähisuhdeväkivalta tarkoittaa,

että läheinen ihminen kohtelee väkivaltaisesti
eli esimerkiksi lyö, haukkuu tai kiristää.
Myös turvakoteja täytyy perustaa lisää.
Turvakoti on paikka,
johon ihminen voi mennä turvaan,
jos hän kokee lähisuhdeväkivaltaa.

Neuvolan palvelut täytyy tarjota kasvotusten, ei etänä.
Neuvolan työntekijöillä täytyy olla aikaa
tehdä myös kotikäyntejä.

Lapsille ja nuorille täytyy antaa tukea siellä,
missä he viettävät aikaansa muutenkin,
eli esimerkiksi koulussa.
Lastensuojelun palveluilla ei saa pyrkiä tekemään voittoa,
eli palveluilla ei saa tavoitella sitä,
että palvelun tuottaja rikastuu.

Tavoitteet, jotka liittyvät ikäihmisten palveluihin

Ikäihmisten täytyy saada sellaisia palveluita,
joita he oikeasti tarvitsevat.
Kotihoidon työntekijöillä täytyy olla
tarpeeksi aikaa kohdata ikäihminen.
Hoivapalveluihin täytyy kuulua jatkossa myös se,
että ikäihminen saa kuntoutusta kotona
ja lääkäri käy tarvittaessa hänen luonaan.
Hoivapalveluihin täytyy kuulua myös
mahdollisuus sellaiseen tekemiseen,
joka tukee esimerkiksi ikäihmisten muistia ja hyvinvointia.

Tavoitteet, jotka liittyvät pelastuspalveluihin

Pelastuspalvelut tarkoittavat esimerkiksi palokunnan toimintaa.
Pelastuspalvelujen täytyy olla hyviä kaikilla hyvinvointialueilla.
Ihmisten täytyy saada apua nopeasti hätätilanteissa.
Hyvinvointialueiden täytyy huolehtia myös siitä,
että vapaaehtoiset palokunnat voivat toimia koko alueella.
Vapaaehtoisessa palokunnassa toimivat ihmiset
eivät yleensä saa työstä palkkaa.

Kuntien ja hyvinvointialueiden täytyy tehdä yhteistyötä

Talouden täytyy olla vakaalla pohjalla

Sosiaali- ja terveyspalvelut uudistuivat vuonna 2023, kun Suomeen perustettiin 21 hyvinvointialuetta. Hyvinvointialueilla ei ole vielä tarpeeksi rahaa, jotta ne voisivat tarjota kaikki palvelut ihmisille. Valtion täytyy tarvittaessa antaa rahaa hyvinvointialueille, jotta ne voivat tarjota palveluita tarpeeksi paljon ja tarpeeksi nopeasti.

Kuntien rahoitusta uudistetaan tällä hetkellä, koska joillain kunnilla rahat riittävät huonommin kuin toisilla. Uudistus tulee voimaan vuonna 2026. Toistaiseksi kuntien täytyy huolehtia, että ne saavat itse verotuksella tarpeeksi tuloja.

Vammaisilla ihmisillä täytyy olla oikeus päättää omista asioistaan

Vammaisten ihmisten täytyy saada itse päättää omasta elämästään. Heidän täytyy saada päättää esimerkiksi asumisesta, työstä, opiskelusta ja perhe-elämästä.

Palveluiden täytyy olla sellaisia, että kaikki voivat käyttää niitä. Kaikkien tilojen täytyy olla sellaisia, että kaikki ihmiset voivat tulla niihin. On tärkeää, että kaikkialle pääsee esimerkiksi pyörätuolilla.

Ihmisten täytyy saada vaikuttaa asioihin

On tärkeää, että kunnan asukkaat saavat olla mukana vaikuttamassa esimerkiksi siihen, mihin kunta käyttää rahaa.

Asukkailla täytyy olla vielä enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa kuin nykyään. Lisäksi täytyy järjestää esimerkiksi kansalaispaneeleja, joissa tavalliset kansalaiset kokoontuvat keskustelemaan tärkeistä asioista yhdessä.

Tällaiset asiat tukevat demokratiaa. Demokraattisessa yhteiskunnassa kansalaisilla

on mahdollisuus vaikuttaa asioihin.

Työntekijöiden hyvinvoinnista täytyy huolehtia

Kuntien ja hyvinvointialueiden täytyy panostaa
työntekijöiden hyvinvointiin.

Työehtoja täytyy parantaa,
ja työstä täytyy saada enemmän palkkaa.
Työaikaa täytyy lyhentää niin,
että ihmiset saavat saman verran palkkaa kuin nyt
mutta tekevät jatkossa töitä vain 30 tuntia viikossa.

Kunnilla ja hyvinvointialueilla täytyy olla
tarpeeksi ihmisiä töissä.
Työsuhteiden täytyy myös olla tarpeeksi pitkiä.
Kun työntekijöitä on tarpeeksi,
vuokratyöntekijöitä ei tarvitse käyttää niin paljon.
Vuokratyöntekijöiden käyttäminen on kalliimpaa kuin se,
että kunnat ja hyvinvointialueet tuottavat palvelut itse.